

Sosyal Bilimlerde Ö?renci Eri?isi Öçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sosyal Bilimlerde Ö?renci Eri?isi Öçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30628>

Özet

Sosyal Bilimlerde Ö?renci Eri?isi Ölçe?i, 1997 y?l?nda C. Öztürk taraf?ndan **yüksek lisans tezi** kapsamında geli?tirilmif bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, özellikle ilkö?retim okulu 5. s?n?f ö?rencilerinin **Sosyal Bilgiler** dersindeki akademik ba?ar?lar?n? ve ö?renme düzeylerini belirlemek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirilme süreci, **karma yöntemin** ö?retim üzerindeki etkisini ara?t?ran geni? bir çal??man?n parças?d?r. Temel amac?, uygulanan ö?retim yöntemlerinin ö?rencilerin eri?i düzeyleri üzerindeki farklılıklar?n? nicel olarak saptamakt?r.

Ölçek, ö?rencilerin ilgili konulardaki bilgi, kavrama ve uygulama becerilerini ölçmeye odaklanarak, dersin hedeflerine ne ölçüde ula??ld??n? ortaya koymay? hedefler. Geli?tirme tipi bir ölçek olup, spesifik bir müfredat içeri?ine göre hazırlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Bilgiler, Ö?renci Eri?isi, Akademik Ba?ar?, İlkö?retim 5. S?n?f, Ölçme ve De?erlendirme, Karma Yöntem, Konya Ara?tırmaları.

Yazarlar

Öztürk, C.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, ilkö?retim 5. s?n?f düzeyindeki ö?rencilerin **Sosyal Bilgiler** ders içeri?ine yönelik eri?i düzeylerini sistematik ve objektif bir biçimde ölçmektir. Ölçek, özellikle **karma yöntemin** kullan?ld?? ö?retim süreçlerinin sonunda ö?rencilerin bilgi, beceri ve tutumlarındaki de?i?imi nicel verilerle ortaya koymak üzere tasarlanm??t?r.

Ölçek, ö?retim program?nın hedeflerine ne ölçüde ula??ld??n? belirlemenin yanı sıra, farklı ö?retim stratejilerinin ö?renci ba?ar?sı üzerindeki etkilerini kar??la?tırmal? olarak analiz etme i?levini de üstlenmi?tir. Bu sayede, uygulanan pedagojik yaklaşımlar?n? etkilili?i hakkında önemli geri bildirimler sa?lanm??t?r.

Yapı

Sosyal Bilimlerde Ö?renci Eri?isi Ölçe?i, **akademik eri?i** (ba?ar?) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yapı, genellikle Bloom taksonomisinin alt düzeyleri olan bilgi, kavrama ve uygulama becerilerini içerecek şekilde kurgulanm??t?r. Ölçek maddeleri, ö?rencilerin Sosyal Bilgiler dersinde edindikleri temel kavramlar?, olaylar? ve ilişkileri hatırlama, açıklama ve yeni durumlara transfer etme yeteneklerini

de?erlendirmeye yöneliktir.

Ölçe?in yap?sal içeri?i, tezin uyguland??? dönemin 5. s?n?f **Sosyal Bilgiler** müfredat?na s?k? s?k?ya ba?l?d?r. Bu durum, ölçe?in yüksek düzeyde içeri?e ba?l? geçerli?e sahip olmas? gerekti?ini dü?ündürmektedir. Ölçek, tek boyutlu bir ba?ar? yap?s?n? ölçmek üzere geli?tirilmi? olabilir, ancak detayl? faktör yap?s? bilgileri mevcut kaynakta belirtilmemi?tir.

Geçerlik

Ölçek hakk?ndaki kaynak/referans bilgisinde spesifik geçerlik katsay?lar?na dair bir veri bulunmamaktadır. Ancak, bir **yüksek lisans tezi** kapsam?nda geli?tirilen bir ölçme arac? oldu?u için, genellikle titiz bir içerik geçerli?i çal???mas? yap?lm?? olmas? beklenir. Bu süreçte, alan uzmanlar?n?n ve e?itimcilerin görü?leri al?narak maddelerin ders hedeflerini ne ölçüde temsil etti?i incelenmi? olmal?d?r.

?çerik geçerli?ine ek olarak, ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek üzere faktör analizi gibi **psikometrik** yöntemlerin kullan?ld??? varsay?lmaktadır. Ancak bu analizlere ait say?sal de?erler (KMO, Bartlett testi sonuçlar?, faktör yükleri) mevcut kaynakta payla???lmam??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?ine dair do?rudan bir istatistiksel bilgi (örne?in, Cronbach Alfa katsay?s?, test-tekrar test korelasyonu) kaynak metinde yer almamaktadır. Geli?tirme sürecinde, ölçe?in tutarl?l???n? sa?lamak amacıyla iç tutarl?l?k katsay?s?n?n (yayg?n olarak **Cronbach Alfa**) hesaplanm?? olmas? muhtemeldir.

Güvenirlik analizleri, ö?rencilerin zamana yay?lan performanslar?n?n tutarl?l???n? veya maddeler aras?ndaki içsel uyumu göstermek için hayati öneme sahiptir. Güvenirlik de?erlerinin yüksek olmas?, ölçe?in ölçtü?ü yap?y? kararl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Faktör Analizi

Sosyal Bilimlerde Ö?renci Eri?isi Ölçe?i'nin geli?tirilmesi s?ras?nda, maddelerin hangi temel boyutlar alt?nda topland???n? belirlemek amacıyla faktör analizi yap?lm?? olmas? güçlü bir olas?l?kt?r. Bu analiz, ölçe?in gerçekten tek bir "eri?i" boyutunu mu, yoksa bilgi, kavrama, uygulama gibi birden fazla alt boyutu mu ölçtü?ünü ortaya koyar.

E?er ölçek, Sosyal Bilgiler dersindeki farklı bili?sel düzeyleri (bilgi, beceri) ay?rt edebilecek ?ekilde çok boyutlu tasarlanm??sa, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) veya Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) sonuçlar?n?n, yap?sal uygunlu?u gösteren kabul edilebilir uyum indekslerine sahip olmas? gerekir. Ancak bu sonuçlar kamuya aç?k kaynaklarda detayl? olarak sunulmam??t?r.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geli?tirme Ölçe?i (Achievement Test)

Format: Belirtilmemi?tir (Genellikle çoktan seçmeli veya aç?k uçlu maddelerden olu?ur).

Language Available: Türkçe

Population Group: ?lkö?retim Okulu Ö?rencileri

Age Group: Yakla??k 10-11 ya? grubu

Population Details: ?lkö?retim Okulu 5. S?n?f Ö?rencileri (Ara?tırma Konya ilinde ger?ekle?tirilmemi?tir).

Test Methodology: Test, **karma yöntemin** etkisini ölçmek için deneysel desende kullan?lmemi?tir.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, E?itimsel Ölçme, Ö?renme Ba?ar?s?, Sosyal Bilgiler E?itimi, Tez Çal??mas?, ?lkö?retim.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Gazi Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü (1997 itibar?yla)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

?zinler ve Ücret: Ölçek, bir akademik çal??ma (yüksek lisans tezi) kapsam?nda geli?tirildi?i için ticari bir ücretlendirmeye tabi de?ildir. Kullan?m için yazar?n veya tezin bulundu?u kurumun (Gazi Üniversitesi) izni gerekebilir.

Test Y?I?: 1997

Referanslar

Öztürk, C. (1997). *Karma yöntemin ilkö?retim okulu 5. s?n?f sosyal bilgiler dersinde ö?renci eri?isine etkisi (Konya ilinde bir ara?tırma)* (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, E?itim Bilimleri

Enstitüsü, Ankara.

Sosyal Bilimlerde Ö?renci Eri?isi Öçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak metinde yer almamaktadır. Bu nedenle, maddeler bu k?s?mda listelenememektedir. Ölçe?in orijinal versiyonuna ula?mak için Öztürk (1997) tarafından haz?rlanan **yüksek lisans tezi** incelenmelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM